

20
- 2 DEC 1975
[Handwritten scribbles and marks]

C I M L A P:

Kovács Dániel: *Transzenders meditáció. Látomás.*

*Isten jelen van mindenhol; bennünk, az univerzumban,
a fában, a levelekben, cselekedeteinkben és a tárgyokban -
őrző szeme át - át tűnik a külső és belső világunk káoszán...*

" M Z E N E T "

A venezuelai magyar evangélikumi heresztyénekhez

*Boletín de la congregación húngara, de la Iglesia Evangélica
Luterana "La Resurrección" de Caracas.*

XXIV. évfolyam

4. szám

1975.

Kiadja: nt. Leskó Károly ev. lelkész

Pósta cím: Apartado 68.360 Altamira, Caracas
Lelkeszi hivatal címe:

Prol. 4a. Av. con 3a. Transv. de Altamira
Urb. "La Castellana", Caracas.

Tel.: oficina: 33-73-52
habitación: 35-55-43

Plántál és arat, szálfákat dönt, bútort farag és házat épít,
játékokat készít és ürhaját gyárt, símogat és támogat, hárfán
siklanak ujjai vagy gépalkatrészeket épít ügyesen ...

A gondolatnak engedelmes végrehajtója! . . .

A céltudatos munka minden más teremtménynél ismeretlen. Minden
más lény élete az önfenntartásban és a fajfenntartásban kimerül.
Az ember mások javára végezheti munkáját, az alkotó sorába áll
be, mikor az előző kor vívmányait átveszi és megtoldja saját
találományaival, és stafétabotként adja át tudományát soha
nem álmodott eredmények szerény lépcsőfokaként. . .

Mire használod kezedet?

Kimondhatatlan és megszámlálhatatlan annak használata. Munkát
végez magáért és másokért. Sok-sok hasznos és haszontalan
dolgot végez. Keziddel vizsgáztatsz és dorgálsz. Keziddel tagadsz
és helyeselsz. Keziddel óvod gyermeked az eleséstől, húzod visz-
sza a szakadék széléről. Keziddel fejezel ki érzelmeket, szere-
tetet és gyűlöletet, gondoskodást és irigységet. Keziddel
gyógyítasz vagy vétkezel. Keziddel öleled az újszülöttet
és ásod a sírokat. . .

Mire jó a kezed a GYŰLEKEZETBEN?

hogyan cselekedj a kezetlen helyett amire ő képtelen,
hogyan lendítsd előre ami hátra maradt, segíts irgalommal,
hogyan a te keziddel írjad le amit más le nem tudna írni,
hogyan a te keziddel fejezd ki amit más ki nem tud fejezni,
hogyan a te keziddel mondd el amit várnak Tőled mások,
hogyan a te keziddel imádkozzál másért is, elesettért, hitetlenért,
hogyan a te keziddel áld az Urat értem is. . .

Beszélgetés ...

Több testvéremmel beszélgettem az utóbbi időben arról, hogy milyen komoly befektetéseket kell végezniük arra, hogy életnívójukat emeljék és biztosítsák előrehaladásukat.

Örömmel vettem tudomásul, hogy mindenki igyekszik javítani munkakörében, üzemében, saját lakásában a kondíciókat. Új terveket szönek és valósítanak meg. Valóban Venezuelában még igen nagy a lehetőség az előre jutásra.

Mindnyájan lessük a pillanatot amikor új, meg új üzletet nyitnak híveink. Mi a legjobb szerencsét kívánjuk az új kezdeményezéshez és fejlődéshez, sőt imádkozunk értük, hogy céljaikat elérjék. Persze mint felelős egyház vezetők a nagy anyagi fejlődés mellett aggodalommal kísérik az anyagiakkal együtt növekedő lelkiélet nivóját. Ami igaz, ezt meg kell vallanunk, hogy az anyagi előre haladás mind inkább elfoglalja és betölti híveink magán életét, gondolkodását és lelki világát. Ezért szorul ki a tervekből és a megvalósításokból a mi szerény és kicsiny gyülekezetünk.

Az egyik presbiteri gyűlésen el is határoztuk, hogy a hívek hozzájárulási mértékét felül fogjuk vizsgálni. Az elhatározás valóra is vált és mint szomorú képet most elétek terjesztem.

1 - Bs.	75.00	=	75.00
2 - "	60.00	=	120.00
3 - "	50.00	=	150.00
5 - "	40.00	=	200.00
4 - "	35.00	=	140.00
1 - "	33.33	=	33.33
5 - "	30.00	=	150.00
4 - "	25.00	=	100.00
1 - "	20.83	=	20.83
12 - "	20.00	=	240.00
1 - "	16,67	=	16.67
2 - "	15.00	=	30.00
38 - "	10.00	=	380.00
7 - "	8.33	=	58.31
17 - "	5.00	=	85.00
1 - "	2.00	=	2.00

Itt láthatod személytelenül, de nagyon személyesen, hogy mennyivel járulsz hozzá a gyülekezet fenntartásához, mely szolgálatával lelkedre vigyáz.

Vess számítást, hogy mennyit fektetsz be, olyan bevásárlásokra melyek nem feltétlen szükségesek, szórakozásra és egyebekre havonta.

Íme az összesítés:

$$104 - 17.32 = 1.801.14$$

folyt. 5. oldalon

Adakozz! Ugy sem vihetsz magaddal semmit!

Nagy volt a vita a presbitérium gyűlésén affelől, hogy közöljük-e vagy ne a teljes névlistát a hozzájárulások összegevel? Presbitereink úgy döntöttek, hogy nem volna helyes nyilvánosságra hozni sokak nevét, akik még mindég a 20 évvel ezelőtti hozzájárulásukat róják le az egyház részére. Akkor még komoly összegeknek és támogatásnak számítottak, de ma már csak alamizsnának tűnnek. Úgy gondolták presbitereink, hogy csak az általános listát (összesített listát) közöljük, hogy senkinek sem kellessen szégyenkeznie mások előtt, hanem inkább hordozza el mindenki saját magában, mert megbántani sem akarnak senkit.

A presbitérium határozatát én is magamévá tettem de remélem, hogy mind azok akiknek szégyelniük kellene magukat, most komolyan számot fognak vetni a 20 évvel ezelőtti és a mostani anyagi lehetőségeikkel kapcsolatban.

Onfenntartó egyházzá kell válljunk teljes mértékben, mert Isten megadta nekünk arra a módot és a lehetőségeket. Nem hiszem, hogy volna valaki is közöttünk olyan aki elfogadna könyöradományt magán életében. Már pedig amikor az Évangélikus Világ Szövetség küld segítséget, ez történik. Más egyházak hívőinek adományát fogadjuk el, könyöradományt fogadunk el!

Egyházunk teljes függetlensége és fennmaradása nem a Világ Szövetségtől, hanem hűveinktől függ.

Nem csak azoktól a hűveinktől akik most is erejükön felül adakoznak, hanem Tőled is aki csak alamizsnát ad!

Égyik prédikációmban rámutattam erre a helyzetre s többen jegyezték meg: " Nem jó ha a pap is a pénzről beszél! "

Talán nincs köze hitednek az adakozáshoz? Talán nem Isten gondviselése helyezte Téged is olyan földre, ahol megkaptad és kiharcolhattad azt a sok jót és jóléteket amelyekben vagy? Talán nem kellene egyenes arányban lennie a kapott és az adott ajándékoknak? Talán nem fogadsz el erődön felüli kötelezettségeket világi életedben? Nem volna helyes ha komoly kötelezettségeket vállalnál az egyházzal szemben is?

Bízom Benned! Bízom abban, hogy megérted annak szükségességét, h i t e d sok gyümölcsöt teremjen e g y h á z a d számára is! Hiszem, hogy Veled együtt ezután nem mi leszünk a segítettek, hanem mi lehetünk nyomorúsággal küzdő egyházak, testvérek s e g í t ő i !

L. K.

A betü öl

Van egy régi magyar szólás-mondás: "A betü öl!" Ez abban az időben keletkezett, amikor az egyébként is kevés írni-olvasni tudóknak alacsonyabb műveltségi fokon álló része nem tudta helyesen értelmezni a nyomtatásban megjelent közleményeket, emiatt azokat tévesen magyarázta és ezáltal önmagának és másoknak is bajt okozott. Ide tartozik és ebből az időből származik a r.kat. Egyháznak a hivek számára felállított biblia-olvasási tilalma, aminek egyik kimondott célja az volt, hogy a szentírás olvasása, tanulmányozása és magyarázása kizárólag a teológusoknak legyen fenntartva. A régebbi időben ez az intézkedés talán helyes is volt, mert a Szentírás helytelen, betűszerinti értelmezése és egyes részeinek az együttes összefüggésből való kiragadása következtében téveszméket hirdető vallási "szekták" keletkeztek. Ezek, főként protestáns vonalon, különösen az U.S.A.-ban ma is sajnálatosan nagy számban vannak.

A r.kat. Egyház ujabban közkézre adott egy átdolgozott Bibliát, de a betűszerinti magyarázat veszélye ennél is fennáll. De van egy másik, ennél sokkal nagyobb veszély is! A közelmúltban az U.S.A.-ban az alsóbb r.kat. papság, Angliában pedig a prot. anglikán Egyházfő, a canterbury-i érsek tett a sajtó útján olyan nyilatkozatot, ami az "ölő betü" fogalmát tökéletesen kimeríti és káros téveszmék keletkezését és terjedését okozza.

Mindkét helyen az "exorcismus" nemzetközi néven ismert u.n. ördögűzésről jelentek meg sajtónyilatkozatok. Az érsek még az ördög eltávolításának a ceremóniáját is részletesen ismerte-ti akként, hogy azt a nyilvánosság kizárásával csak az arra különlegesen kiképzett lelkipásztorok végezhetik a "páciens" előzetes megvizsgálása után. Azt nem jelöli meg, hogy mire szolgál az orvosi vizsgálat, de nyilván a "pszichiáter" vagy "pszichológus" néven ismert állítólagos lélek-tudósok közreműködésére gondol, ami mégis jobb, mintha testi vizsgálatra gondolna azon a címen, hogy az ördögnek a testből való eltávolítása a szüléshez hasonló testi fájdalommal jár, ami a gyengébb szervezetű emberekre nézve veszélyes lehet. Viszont így az ilyen ügyekben járatlan emberek, mint pl. én is, joggal tarhatunk attól, hogy az érsek által előírt "ceremónia" nem egyéb, mint egyszerű hipnótikus kísérlet, amivel egyes orvosok bizonyos káros szenvedélyek, pl. az alkoholizmus megszüntetésére próbálkoznak. De ha így van, mire való ez a nagy "hü-hó"?

A megdöbben tiltakozókkal és kételkedőkkel szemben az U.S.A.-beli r.kat. lelkészek, -a sajtóban megjelent és a Vatikán

folyt. 8. oldalon

ÉNEKES KÖNYVÜNK . . .

...amint már annyiszor az egyházak történelmében, mi is fel akarjuk frissíteni énekeskönyvünket új énekekkel.

...az új énekek nem is annyira újak. Legtöbbször a legrégebb magyar vagy más eredetű énekek felújításáról van szó. Sokszor előfordul, hogy bizonyos történelmi időszakokban énekelt énekek elfelejtődnek s azok felújítása istentiszteleteinket széppé teszik; áhítatunkat hűségesebben fejezik ki; nyelvezetünkkel és szókincsünkkel jobban egybehangzik.

...az emigrációban éppen úgy mint hazánkban már megtörtént az újítás. Nem teszünk mást, csak átvesszük a dallamban és szövegben megújított énekeket.

...énekeskönyveink, melyeket oly nagy szeretettel és áhítattal használtatok meg is koptak és új kötésre szorulnak.

...presbitériumunk elhatározta, hogy a hivek bevonásával válogatja ki azokat az énekeket, melyeket mint új énekeket be akar helyezni az énekeskönyvbe.

...azt is elhatároztuk, hogy az újítás és újrakötés költségeit C.É.L.A.D.O.M.Á.N.Y. formájában óhajtjuk összegyűjteni.

...Téged is várunk, hogy segíts...!!!

által is megerősített nyilatkozata szerint, a Bibliával bizonyítgatják az ördög testi létezését. Azzal érvelnek, hogy a Szentírásban leírt módon az ördög Jézus Krisztusnak személyesen is megjelent, hogy a Mestert megkísértse. (Lukács-IV-1-14). De még tovább mennek, amikor nyilvános előadásokat tartanak a "démonok"-nak nevezett, a Mennyből letaszított "fekete-szárnyú" bukott angyalokról, akik, mint a különböző bűnök terjesztői itt élnek és járnak közöttünk a Földön. Az természetes, hogy a fentiekre vonatkozó, nyilvánosan tett állításokkal szemben nem maradhatnak el az ellenkező véleményen lévők nyilvános cáfolatai sem, miáltal az úgynevezett ma már valóságos irodalma van.

Ha mindezekről a különböző felfogáson lévő teológusok a nyilvánosság kizárásával egymás között vitatkoznának, ez ellen senkinek sem lehetne alapos kifogása, hiszen az Egyház történelme folyamán vitatkoztak ök ezeknél sokkal jelentéktelenebb ügyekről, sőt vitatkoznak ma is. De ezzel a mostani, a szenzációhajhász sajtó útján történő vitával felmérhetetlen kárt okoznak magának az Egyháznak, mert lelki zavart idéznek elő a hívőkben és a saját egyházi tekintélyüknek is ártanak.

Babonás emberek mindig voltak, ma is vannak, -a régi boszorkány égetéstől kezdve, amit már századokkal ezelőtt a mi Kálmán királyunk eltiltott, egészen napjainkig. Valamikor a seprünyélen lovagló "vasorru bába", később a lópatáju ördög és a forróvízes káddal és más kínzó eszközökkel felszerelt pokol, majd a fekete-szárnyú bukott angyalok, a démonok képes ábrázolása növelte azt a babonás hiedelmet, hogy a gonoszság terjesztői valóságos testi lények. Egyes egyházi embereknek fenti és más, ezekhez hasonló nyilatkozatai tovább növelik ezt a káros hiedelmet a kégyensúlyozatlan lekü emberekben. Emiatt ma már ott tartunk, hogy a szomszédos Kolumbiában tenyérből jósló szélhámosok és áltudósok ezerszámra tudták összecsiszítani a hiszékeny embereket a boszorkányok világyűlésére és a rendezők a kíváncsiskodók zsebéből millió dollárokat "varázsoltak" át a saját zsebükhöz.

Vannak és a Paradicsom-kerti kígyó szereplésétől kezdve mindig is voltak boszorkányok és démonok, volt és van sátán vagy ördög is. De ezek nem repkednek felettünk seprünyélen és fekete szárnyakkal és nem járnak közöttünk lópatákon, hanem a bűnre született ember lelkében élő rosszra való hajlandóság és gonoszság formájában pusztítanak szerte a világon. Az emberiség történelmének hajnalán ez az ördög gyilkoltatta meg Kainnal a testvérét, Ábelt, -később ez adatta el a gályaraboknak a magyar protestáns papokat és irtatta ki Bertalan napjának éjszakáján a francia kálvinista hugonettákat. És az újabb időkben ugyanez

folyt. 9. oldalon

az ördög gyilkoltatta le a különböző politikai előjelekkel garázdálkodó diktátorokkal az emberek millióit, köztük az 1956-os magyar szabadságharc hőseit is. Ez a boszorkány ötlette meg a legenda szerint Báthory Zsófiával a szüzlányok százait, hogy fiatatságának megtartása céljából vérükben megfürödjék. És ugyanez a boszorkány gyűlöltette Habsburg Zsófiával a magyarokat annyira, hogy befolyására 1849 október 6.-án a szabadságharc 13 tábornokát végezték ki. És végül ezek a démonok az okozói az egész világon tapasztalható erkölcsi lezúllásnak, bűnözési hullámnak és a világpolitikában eluralkodott biztonság-hiánynak is.

Az egyházi köröknek a nyilvánosság számára adott sajtónyilatkozataiban, -ha már azokat egyáltalán szükségeseknek tartják, -valahogyan a most leirtak szerint, egyházi tekintélyök felhasználásával és teológiai felkészültségökkel kellene megmagyarázniok a "gonosz" létezését. Ez lenne az ő írásmagyarázó kötelességük is és így tennének szolgálatot Krisztus Egyházának és a hiveknek. De ahogy nyilatkozataikat megszővegezik és amilyen beállításban irnak, vagy iratnak ezekről, azáltal különösen az egyszerű, vagy nem gondolkodó és babonáságra hajlamos emberek között az "ölő betűt" terjesztik, tehát kötelességzegést követnek el.

Tévedés, sőt véleményem szerint szentségtörés a jelképekben beszélő és példálózva tanító Szentírásra való hivatkozás, amikor valaki az ördög testi létezését a Megváltó előtti megjelenésével akarja bizonyítani. Isten Fia minden olyat meglátott, amit ember nem láthat meg. Belátott, míg a Földön élt és belát ma is az emberi lelkekbe, így látta meg a saját lelkében is a kísértő ördögöt, mert nem csak Isten, hanem a kísértéseknek is kitett ember volt. Az erről szóló, példázó bibliai történet a kísértések elleni védekezés keresztyéni kötelességére tanítja az Úr követőit. Aki ennek a tanításnak, egyes szavak kiragadásával, másféle értelmezést ad, -teológus vagy nem teológus, -nem jól ismeri a Szentírás összesességének a szellemét és ezért állítja a kiragadott részt egy keresztyénhez nem méltó cél szolgálataiba. És sok más mellett ez is az ördög munkája!

Caracas, 1975. szeptember hó.

Id. Dr. Nyerges Miklós
tb. gondnok

Hallottuk, ...

hogy Kovács Dániel festőművész hittestvérünk, festő és rajz iskolát nyitott. Szeretettel várja a beirathozókat, fiatalokat és nem annyira fiatalokat.

A beirathozás érdekében a 283-9415 telefonszámon lehet érdeklődni.

hogy Leskó Károly lelkész tart előadást a Magyar Házban szeptember 19.-én rendezendő kultur est keretén belül.

hogy Kardos István református lelkész a Burg Kastl-ban működő magyar iskola tanulóiból diák-gyülekezetet szervezett, melynek diák presbiterei vannak.

hogy a templom alatti teremben szép kivitelű faliszekrény készült, melyre kérünk a hivatól külön adományokat. A szükséglet Bs. 1.448.—.

.....

G y ü l e k e z e t i m u n k a r e n d

Minden vasárnap 9 am istentisztelet.

Szeptember 14.-én 5 pm. szeretet vendégség.

Szeptember 25.-én tartjuk első EVANGÉLIUMI VITAEST-ünket, este 8.30(pm)-kor. Témánk: "Nem érdemes hinni Istenben".

Október 19.-én EKUMENIKUS ISTENTISZTELET-et tartunk a római katolikus testvérekkel templomunkban reggel 9 (am)-kor. Utána megnyitjuk Őszivásárunkat.

Vidéki istentiszteletek:

Valencia: Szeptember 21.-én 5 pm./ október 26.-án 5 pm.

Október első szombatján elkezdjük hitoktatásunkat a Magyar Házban délután 5 (pm)-kor.

... ..

A Te részvételed is nagyon fontos mindnyájunk számára az istentiszteleteken és más megmozdulásokon. V á r u n k !

CONGREGACION HUNGARA
de la Iglesia La Resurrección
Apartado 68.360
Caracas

Pastor George Pósfay
The Lutheran World
Federation
Route Ferney 150
CH-1211 GENEVE 20
SUIZA

IMPRESOS

MEGHÍVÓ

A caracasi "LÓRANTFFY ZSUZSANNA" nőegylet
szeretettel meghívja önt és családját a tradicionális

ŐSZI VÁSÁR -ra, melyet ez
évben is jótékony céllal rendez.

Vasárnap **Október 19** -én a "Feltámadás"
evangélikus Egyház "La Castellana"i központjában.
Prol. 4a. Av. és 3a. Transv. Altamira, Urb. La Castellana.

Ekuménikus istentisztelettel kezdjük vásárunkat **9** am.
A vásár ünnepélyes megnyitása 10 am órakor.